

Navázání bilaterální spolupráce a výměna zkušeností se zaměřením na terapeutické aktivity při práci s dětmi v rámci projektu NF-CZ11-OV-2-024-2015

Další výměna zkušeností se zaměřením na terapeutické aktivity při práci s dětmi s PAS

NF-CZ11-BFB-1-066-2016

Zpráva z návštěvy

V rámci realizace iniciativy navštívily ve dnech 11. – 13. září 2017 Thomayerovu nemocnici dvě norské expertky, které v Norsku poskytují terapie, které v Norsku poskytují služby dětem či rodinám s dětmi s psychickým postižením. Paní Alvdís Roulund pracuje jako terapeut a supervizor v Glenne regionale senter for autisme v Borre, regionálním centru pro léčbu duševního zdraví při nemocnici Vestfold, kde je ambulantní práce s dětmi, dospívající i dospělými s poruchami autistického spektra založena na principech behaviorální aplikované analýzy chování, tzv. ABA terapii. Paní Mari Ostgaard, terapeut a supervizor, pracuje v Kapellveien Habilitation Center v Oslu, které poskytuje ambulantně terapie pro děti a mládež do 18 let s neurologickými vývojovými poruchami, s poruchami autistického spektra, s mentální retardací či s poruchami učení a/nebo problémy s chováním a jejich rodiny založené na znalostech vývojových poruch, analýzy interakcí a principů.

Spolupráce s těmito expertkami byla navázána při realizaci související iniciativy NF-CZ11-BFB-1-066-2017 v květnu letošního roku. Cílem jejich návštěvy bylo předat své zkušenosti širší odborné veřejnosti z řad psychologů, psychiatrů a terapeutů z ČR prostřednictvím odborného semináře, naším cílem bylo seznámit je se systémem péče o děti s psychiatrickou diagnózou v ČR a nastavit další vzájemnou výměnu zkušeností a spolupráci v oblasti poskytování zdravotních služeb.

Širším cílem iniciativy je přenos dobré praxe do českého prostředí a celkové zkvalitnění služeb poskytovaných rodinám nejen v TN, ale i v dalších spolupracujících organizacích.

Výměnou zkušeností a přenosem dobré praxe do českého prostředí dochází k celkovému zkvalitnění služeb poskytovaných v Thomayerově nemocnici dětem či rodinám s dětmi s psychickým postižením, ale i spolupracujícím organizacím.

Realizovaná iniciativa byla v souladu a doplňovala související realizovaný projekt zaměřený na práci s rodinou s psychickým postižením některého z jejích členů (NF-CZ11-OV-2-024-2015), který probíhal na Oddělení dětské psychiatrie, Dětském centru, Oddělení dětské neurologie a ZŠ a MŠ při Thomayerově nemocnici v letech 2015/16. Způsobitelné výdaje ve výši 100 275 Kč byly hrazeny dle pravidel Fondu pro bilaterální spolupráci na programové úrovni – opatření „B“.

Navázání bilaterální spolupráce a výměna zkušeností se zaměřením na terapeutické aktivity při práci s dětmi v rámci projektu NF-CZ11-OV-2-024-2015

V úvodu návštěvy proběhl v prostorách Naší Kavárny při Thomayerově nemocnici odborný seminář na téma „Introduction to Pivotal Response Treatment (PRT) and ABA therapy“, kterého se účastnilo 32 odborníků z řad psychologů, psychiatrů a dalších pečujících profesí. Prezentace byla vedena v angličtině, pro zájemce byli zajištěni překladatelé. Ze strany norského partnera byla prezentace velmi dobře připravena, bohužel se mu ale nepodařilo získat souhlas norských rodin a prezentovat více ukázek z praktické terapie v Norsku. Tam jsou, na rozdíl od české praxe, intenzivní terapie v předškolních zařízeních, ordinacích terapeutů i v domácím prostředí neustále natáčeny na kamery, následně analyzovány, pokroky dítěte jsou velmi pečlivě zaznamenávány a podle pokroků dochází k úpravám v terapiích. Záznamy jsou přístupné terapeutickému týmu – pedagog, osobní asistent, terapeut, supervizor – i rodině, terapie v předškolním zařízení je velmi intenzivní – každodenní, s pravidelným dohledem supervizora. V české praxi dochází k terapii v intervalu 6-8 týdnů, většina práce je pak na rodině, což je pro ni velmi zatěžující.

Po absolvování semináře jeho účastníci konstatovali, že obdobné terapie jsou již v České republice používány, vycházejí však z osobních zkušeností, pocitů a vlastní iniciativy psychologů a psychiatrů a nejsou nijak koncipované a systematizované. Nízká intenzita terapií nepřináší požadovaný efekt – motivovaná rodina s dítětem pracuje i doma naznačeným způsobem, avšak bez supervize. Nemotivovaná rodina se omezuje pouze na odborné konzultace.

Naším budoucím cílem je tuto praxi pozměnit tak, aby terapie dítěte byla intenzivnější, tedy i efektivnější než v současné době. Z tohoto důvodu je nutné pozměnit plošně systém péče, odborníky vyškolit a zasíťovat. Možnosti vyškolení ze strany norského partnera bylo jednou z otázek, které byly projednávány na dvou pracovních schůzkách. Nyní budeme hledat finanční prostředky, které umožní dlouhodobější stáže 1-2 odborníků z ČR v Norsku, kteří v Norsku získají certifikát v ABA terapii a metodě PRT a získají tím oprávnění školit další odborníky z ČR.

Odpolední program návštěvy byl věnován návštěvě Dětského centra při Thomayerově nemocnici. Prezentovány byly nové ordinace, které byly vybudovány prostřednictvím projektu „Navázání bilaterální spolupráce a výměna zkušeností se zaměřením na terapeutické aktivity při práci s dětmi v rámci projektu“ č. NF-CZ11-OV-2-024-2015, expertky se účastnily terapie matky s dítětem i samotného dítěte. Velmi ocenily prostředí ordinací a jejich vybavení, které v jejich případě předčilo vybavení v Norsku. Po celou dobu norskou návštěvu doprovázela PhDr. Markéta Hrdličková, PhD., psychologka z Dětského centra a Mgr. Kristýna Porazilová, psychologka z oddělení dětské psychiatrie. Podrobně vysvětlovaly systém péče o děti v českém systému i diagnostické metody tak, aby Norky měly možnost srovnání, případně mohly český systém zhodnotit.

Navázání bilaterální spolupráce a výměna zkušeností se zaměřením na terapeutické aktivity při práci s dětmi v rámci projektu NF-CZ11-OV-2-024-2015

Aldvis Roulund prezentuje systém péče o děti v Norsku

Přednáška „Introduction to Pivotal Response Treatment (PRT) and ABA therapy“,

Zleva: Mari Ostgaard, Aldvis Roulund, Markéta Hrdličková

Druhý den se expertky účastnily terapie dvou dětí s těžkým autismem a nevladatelným chováním na oddělení dětské psychologie. Kromě PhDr. Hrdličkové a Mgr. Porazilové se návštěvě věnovala i PhDr. Dana Krejčířová, vedoucí oddělení. Tyto terapie byly velmi působivé, PhDr. Krejčířová má dlouholeté zkušenosti s dětmi s PAS, norské partnerky tyto terapie velmi ocenily, i když z takto těžce postiženými dětmi běžně nepracují.

Navázání bilaterální spolupráce a výměna zkušeností se zaměřením na terapeutické aktivity při práci s dětmi v rámci projektu NF-CZ11-OV-2-024-2015

Následovala pracovní schůzka, na které byly srovnávány metody práce a diagnostické postupy používané v ČR a Norsku a diskutovány možnosti implementace norského systému do systému českého. Jako optimální možností se nám jeví rozvíjet vzájemné vztahy dvěma základními směry. Jednak v oblasti vzdělávání, kdy norské kolegyně mají certifikát v PRT a mohou realizovat školení 1-3 stupně. V rámci budoucích projektů bychom se rádi zaměřili na získání finančních zdrojů na proškolení českých terapeutů v této metodě. Druhou oblastí možné budoucí spolupráce je společná výzkumná činnost zaměřená na cílovou skupinu dětí s PAS.

Poslední den byl věnován návštěvě na pracovištích spolupracující organizace Nautis – Národního ústavu pro autismus, z.ú. Toho se kromě PhDr. Hrdličkové a Mgr. Porazilové účastnila i ředitelka střediska PhDr. Kateřina Thorová, Ph.D. Ve Středisku včasné intervence, Českolipská byl prezentován systém ABA terapie, jak je zde využíván, dále se pak norské partnerky účastnily nácviku s dítětem v rámci Rané péče. Odpolední návštěva ve středisku odborného poradenství a diagnostiky Libocká byla věnována prohlídce střediska a seznámení s metodami diagnostiky, které se zde používají.

Mezi návštěvami jednotlivých pracovišť proběhla závěrečná pracovní schůzka, i ta byla z části věnována možnostem budoucí spolupráce v oblasti školení českých odborníků ze strany norského partnera, který má ke školení dalších odborníků licenci. Diskutovaly jsme i aktuální trendy v oblasti terapie dětí s PAS a důležitosti včasné diagnostiky. Shodly jsme se, že je zásadní zaměřit se na další proškolení zejména asistentů a rozšiřování služeb pro rodinné příslušníky (vedení terapeutických skupin pro sourozence, prarodiče apod.). Na závěr schůzky došlo k vyhodnocení efektivity návštěvy a také k ocenění ze strany norského partnera za celkovou organizaci návštěvy.

Celkově byla návštěva norských partnerů velmi přínosná. Ukázala další rozdíly v práci, systému i přístupu k autistickým dětem i dospělým. Důležité je i navázané mezinárodní partnerství.

Kontakt:

PhDr. Markéta Hrdličková, PhD. , marketa.hrdlickova@ftn.cz

Ing. Martina Kavanová, martina.kavanova@ftn.cz